

Zorgsector | Nummer 34 – 2026

Zorg & DAS

Juridisch inzicht uit de praktijk

Civiel recht, bestuursrecht en tuchtrecht

- Grensoverschrijdend gedrag in de zorg tussen collega's
- Onbehoorlijk gedrag internist ondermijnt patiëntenzorg

Meesters in juridische hulp

Grensoverschrijdend gedrag in de zorg tussen collega's

Grensoverschrijdend gedrag komt, helaas, vaak voor. Ook in de zorgsector, en niet alleen in de relatie tussen de zorgverlener en de cliënt/patiënt. Ook ongewenst gedrag tussen collega's onderling komt voor: seksuele intimidatie, pesten, machtsmisbruik of discriminerende opmerkingen.

Het effect van dergelijk gedrag reikt verder dan de direct betrokkenen: het kan het functioneren van teams ondermijnen, het vertrouwen in de zorg schaden en uiteindelijk de kwaliteit van de zorg beïnvloeden. Dat roept de vraag op: kunnen klachten over grensoverschrijdend gedrag tussen collega's onderling ter beoordeling aan een Regionale Tuchtcollege voor de Gezondheidszorg voorgelegd worden?

Wet BIG: twee tuchtnormen

De Wet BIG kent twee tuchtnormen. De eerste tuchtnorm ziet op het handelen van de zorgverlener jegens de patiënt of diens naasten. De tweede tuchtnorm betreft ander handelen of nalaten dat in strijd is met hetgeen een behoorlijk beroepsbeoefenaar betaamt. Onder de tweede tuchtnorm vallen gedragingen die niet onder de eerste norm vallen, maar die in strijd kunnen zijn met een goede uitoefening van de individuele gezondheidszorg. De gedragingen moeten dan voldoende weerslag hebben op de individuele gezondheidszorg.

'Zorginstellingen en juristen moeten dit serieus nemen en aanpakken'

Uit recente uitspraken van het Centraal Tuchtcollege blijkt dat grensoverschrijdend gedrag tussen collega's onderling wél onder de tweede tuchtnorm kan vallen. Want als het gedrag tussen collega's leidt tot fouten, vertragingen of verminderde kwaliteit van zorg, is de weerslag op de individuele gezondheidszorg duidelijk. Daarnaast kan seksuele intimidatie of pesten onder collega's het vertrouwen in de zorgsector ondermijnen. Ook wanneer een medewerker door grensoverschrijdend gedrag niet meer adequaat kan functioneren, raakt dit indirect de patiëntenzorg.

Impact moet aantoonbaar zijn

Dát grensoverschrijdend gedrag tussen collega's in de zorg voldoende weerslag heeft op de individuele gezondheidszorg, moet dus blijken uit een aantoonbare impact op het functioneren van de zorgverlener, het team of de patiëntenzorg. Zorginstellingen en juristen doen er goed aan om grensoverschrijdend gedrag serieus te nemen en niet alleen intern aan te pakken, maar ook te beoordelen op mogelijke tuchtrechtelijke consequenties.

De kern

- Ook in de zorgsector komt grensoverschrijdend handelen helaas vaak voor.
- Heeft het gedrag voldoende weerslag op de individuele gezondheidszorg? Dan valt de kwestie onder de tweede tuchtnorm van de Wet BIG.

Wat vindt u?

Wij zijn nieuwsgierig naar uw vragen of opmerkingen over dit artikel.

Mail ze naar Lisette Greebe, jurist gezondheidsrecht bij DAS

 l.greebe@das.nl

Onbehoorlijk gedrag internist ondermijnt patiëntenzorg

Een illustratieve uitspraak van het Centraal Tuchtcollege van december 2023 laat zien hoe ver de reikwijdte van de tweede tuchtnorm kan strekken. In deze zaak werd een internist verweten dat hij tijdens een onderwijssetting seksueel grensoverschrijdend gedrag had vertoond tegenover drie coassistenten.

De coassistenten moesten zich gedeeltelijk ontkleden voor een echo-oefening, waarbij de internist zonder toestemming intieme aanrakingen verrichtte en bovendien nevenbevindingen over hun menstruatiecyclus en baarmoederstand besprak. Ook maakte hij met zijn telefoon beeldopnames, zonder daarover vooraf duidelijkheid te geven.

Schorsing van één jaar

Het Regionaal Tuchtcollege oordeelde dat dit gedrag ernstig in strijd was met hetgeen een behoorlijk beroepsbeoefenaar betaamt en legde doorhaling in het BIG-register op. Het Centraal Tuchtcollege bevestigde de ernst van het handelen, maar achtte doorhaling in dit geval een te zware maatregel. Er werd een schorsing van de inschrijving in het BIG-register voor de duur van één jaar opgelegd.

'Een bijzondere uitspraak, want er was geen behandelrelatie'

Wat deze uitspraak bijzonder maakt, is dat er geen sprake was van een behandelrelatie. De betrokkenen waren coassistenten en dus collega's in opleiding. Toch oordeelde het Centraal Tuchtcollege dat de gedragingen voldoende weerslag hadden op de individuele gezondheidszorg. De coassistenten waren in hun vertrouwen geschaad, ervoeren psychische belasting en hun verdere functioneren in opleiding en hun toekomstig beroep kwamen onder druk te staan. Daarmee raakt dergelijk gedrag direct aan de kwaliteit van de patiëntenzorg.

Ingrijpende tuchtrechtelijke gevolgen

Deze uitspraak onderstreept dat grensoverschrijdend gedrag in een opleidings- of collegiale context niet kan worden weggezet als 'slechts' een interne aangelegenheid. Het kan tuchtrechtelijke gevolgen hebben, zelfs als er geen sprake is van een behandelrelatie.

De kern

- Een internist heeft grensoverschrijdend gedrag vertoond tegenover drie coassistenten.
- Het Centraal Tuchtcollege legt schorsing van één jaar in het BIG-register op.
- Als het gedrag aantoonbare gevolgen heeft voor de kwaliteit van zorg of het functioneren van zorgverleners, is tuchtrechtelijke beoordeling ook zonder behandelrelatie mogelijk.

Wat vindt u?

Wij zijn nieuwsgierig naar uw vragen of opmerkingen over dit artikel.

Mail ze naar Myrthe Santema, advocaat gezondheidsrecht bij DAS

m.santema@das.nl

De gezondheidsrechtjuristen van DAS: van advies tot procedures

De gezondheidsrechtjuristen van DAS hebben ruime ervaring in de zorgsector. Elke dag staan wij zorgprofessionals bij met advies, juridische hulp of het voeren van procedures. Iedere jurist vanuit diens eigen specialisme.

Uw zorg, onze zorg: voor iedereen

Wij helpen alle mensen die in de zorgsector werken. Denk hierbij aan artsen, tandartsen, apothekers, paramedici, psychologen, verloskundigen, verpleegkundigen, alternatieve geneeskundigen, diergeneeskundigen. Maar ook voor de mensen die werkzaam zijn in ziekenhuizen, revalidatie- en verpleeginstellingen, particuliere zorginstellingen of zelfstandige behandelcentra.

Wij zijn er als u juridische hulp nodig heeft

In de dagelijkse praktijk kunt u allerlei conflicten tegenkomen.

- Een conflict met de zorgverzekeraar over de vergoeding van de geleverde zorg.
- Een conflict over de beëindiging van uw arbeidscontract.
- Een conflict tussen de leden van een medisch specialistisch bedrijf en de Raad van Bestuur in een disfunctioneringstraject.

Op die momenten krijgt u van ons alle ondersteuning die u nodig heeft. En wordt u binnen uw zorginstelling, bij uw beroepsorganisatie of bij een van de medische tuchtcolleges geconfronteerd met een klacht? Wij weten welke impact zo'n klacht op u kan hebben. Zij aan zij met u voeren wij verweer. U kunt vertrouwen op onze ruime ervaring.

Van links naar rechts: Patricia Keuning-Taapken, Saskia van Rixvoort-Wesselingh, Sascha Dik, Dorothy Schut-Wolfs, Lisette Greebe, Anne Hiddinga, Annemieke Maatje, Myrthe Santema.

Heeft u advies of juridische hulp nodig?

© Mail naar zorg@das.nl

Wij helpen u! Ook met mediation. Bijvoorbeeld bij een onderling geschil binnen uw maatschap.

Op www.das.nl/zorg vindt u informatie over onze rechtsbijstandverzekering DAS voor de Zorg.